

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเข้าใจของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล และเพื่อศึกษาการปฏิบัติของผู้บริหารและครูที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล ในด้าน 1. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก 2. การสอนที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ 3. การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม 4. การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก 5. การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง 6. นโยบายของสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยในเรื่องการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ศึกษาดำรงวิชาการ เอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัย และการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของสมาคมการศึกษาปฐมวัยแห่งชาติสหรัฐอเมริกาเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาและสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาปฐมวัย 4 สังกัด ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ทบวงมหาวิทยาลัย และสภาสถาบันราชภัฏ

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารจำนวน 108 คน และครูจำนวน 250 คน ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาปฐมวัย 4 สังกัด ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ทบวงมหาวิทยาลัย และสภาสถาบันราชภัฏ ประจำปีการศึกษา 2542 ในจังหวัดเชียงใหม่ ขอนแก่น สงขลา และกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multiple - Random Sampling)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเพื่อดำเนินการเพื่อคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนดังนี้

1. การสุ่มจังหวัด ผู้วิจัยได้สุ่มจังหวัดที่ใช้เป็นตัวแทนของจังหวัดต่าง ๆ จากภาคตามภาคภูมิศาสตร์ โดยการสุ่มแบบเจาะจง โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

1.1 เป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่ และมีหน่วยงานทางการศึกษาปฐมวัยที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ตั้งอยู่ครบทุกสังกัด

1.2 เป็นศูนย์กลางของแหล่งวิทยาการทางการศึกษาโดยพิจารณาจากการเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยและสถาบันราชภัฏอันเป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้ในภูมิภาคนั้น

ภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น

ภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดสงขลา

ภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

2. สุ่มโรงเรียนตามสังกัดต่าง ๆ ดังนี้

2.1 สุ่มอย่างง่าย จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในจังหวัดกรุงเทพมหานคร 10 โรงเรียน และจังหวัดเชียงใหม่ ขอนแก่น สงขลา จังหวัดละ 15 โรงเรียน จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในจังหวัดกรุงเทพมหานคร 15 โรงเรียน และจังหวัดเชียงใหม่ ขอนแก่น สงขลา จังหวัดละ 10 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 100 โรงเรียน

2.2 สุ่มแบบเจาะจง โดยเลือกโรงเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยทุกโรงเรียนจำนวน 4 โรงเรียนและโรงเรียนสังกัดสภาสถาบันราชภัฏทุกโรงเรียนจำนวน 4 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 8 โรงเรียน

3. กลุ่มตัวอย่างที่ เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นผู้บริหารและครูของโรงเรียนในข้อ

3.1 และ 3.2 โดยเป็นผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 108 คน และเป็นครูระดับอนุบาล 1 อนุบาล 2 และอนุบาล 3 ระดับชั้นละ 1 คนในแต่ละโรงเรียน รวมทั้งสิ้น 250 คน

4. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ เป็นผู้บริหารและครูของโรงเรียนในข้อ 3.1 และ 3.2 โดยคัดเลือกจากโรงเรียนที่ผู้บริหารและครูมีคะแนนจากแบบวัดความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล จำนวนทั้งสิ้น 9 โรงเรียน เป็นผู้บริหาร 9 คน และครูจำนวน 20 คน โดยดำเนินการในการคัดเลือก ดังนี้

4.1 นำแบบวัดความเข้าใจของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาลของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 108 โรงเรียน เป็นผู้บริหาร

จำนวน 108 คน ครู 250 คนมาตรวจให้คะแนน โดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน และข้อที่ตอบผิดให้ 0 คะแนน

4.2 นับคะแนนรวมของข้อที่ตอบถูกเพื่อแบ่งกลุ่มตามระดับคะแนนความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการซึ่งแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เกณฑ์คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อการสัมภาษณ์และสังเกตโดยพิจารณาจากระดับคะแนนที่ได้จากการตอบแบบวัดความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล

คะแนนความเข้าใจ	ผู้บริหาร		ครู	
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ
ระดับมาก	21.00 – 25.00	81.00 – 100.00	25.00 – 32.00	81.00 – 100.00
ระดับปานกลาง	18.00 – 20.99	61.00 – 80.00	19.00 – 24.99	61.00 – 80.00
ระดับน้อย	00.00 – 17.99	00.00 – 60.00	00.00 – 18.99	00.00 – 60.00

4.3 แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 ระดับ โดยพิจารณาจากระดับคะแนนของผู้บริหารและครู แล้วคัดเลือกผู้บริหารจำนวน 9 คนและครูจำนวน 21 คนจากโรงเรียนเดียวกัน ที่มีคะแนนอยู่ในระดับเดียวกัน จำนวน 9 โรงเรียน โดยแสดงในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนโรงเรียน ผู้บริหารและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากจังหวัดและสังกัดต่าง ๆ ในการให้สัมภาษณ์ที่แบ่งโดยการพิจารณาตามระดับคะแนน

ระดับคะแนน	จำนวนโรงเรียนจากจังหวัดและสังกัดต่าง ๆ				จำนวน	
	เชียงใหม่	ขอนแก่น	สงขลา	กรุงเทพมหานคร	ผู้บริหาร	ครู
	ส.ป.ร. อ.ร. ท.บ.ว. อ.ร.ท.	ส.ป.ร. อ.ร. ท.บ.ว. อ.ร.ท.	ส.ป.ร. อ.ร. ท.บ.ว. อ.ร.ท.	ส.ป.ร. อ.ร. ท.บ.ว. อ.ร.ท.		
ระดับมาก	/	/	/	/	3	7
ระดับปานกลาง	/	/	/	/	3	7
ระดับน้อย	/	/	/	/	3	7

4. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสังเกตการปฏิบัติของครูและการจัดสิ่งแวดล้อมและสื่อที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาลเป็นครูและโรงเรียนเดียวกันกับข้อ 4.

ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

จากวัตถุประสงค์ของงานวิจัย คือ เพื่อศึกษาความเข้าใจของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล และเพื่อศึกษาการปฏิบัติของผู้บริหารและครูที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล ในด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก การสอนที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง และนโยบายของสถานศึกษา สามารถวิเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก
 - 1.1 การส่งเสริมบรรยากาศที่ดีสำหรับการเรียนรู้
 - 1.2 การส่งเสริมกลุ่มและการตอบสนองของความต้องการรายบุคคล
 - 1.3 สิ่งแวดล้อมและตารางเวลา
2. การสอนที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้
 - 2.1 ประสบการณ์การเรียนรู้
 - 2.2 ภาษาและการสื่อสาร
 - 2.3 กลยุทธ์การสอน
 - 2.4 การจูงใจและการแนะแนว
3. การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม
 - 3.1 รูปแบบหลักสูตร
 - 3.2 เนื้อหาหลักสูตรและแนวคิด
 - 3.3 ความต่อเนื่องของพัฒนาการและการเรียนรู้
 - 3.4 ความสอดคล้องและประสิทธิผลของหลักสูตร
4. การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
 - 4.1 วิธีการประเมิน
 - 4.2 การรายงานผลการประเมิน
 - 4.3 การนำผลการประเมินไปใช้
5. การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง
 - 5.1 การติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครอง
 - 5.2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
 - 5.3 การสร้างความรู้และความเข้าใจกับผู้ปกครอง
6. นโยบายของสถานศึกษา
 - 6.1 การสรรหาและการพัฒนาบุคลากร

6.2 การประสานงานภายในองค์กรและหน่วยงานอื่น ๆ

6.3 การควบคุมคุณภาพของสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือวิจัยทั้งหมด 8 ชุด เพื่อให้สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลได้อย่างครบถ้วนตามตัวแปรที่ศึกษา และมีความเหมาะสมกับธรรมชาติของข้อมูลและผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

ชุดที่ 1 แบบวัดความเข้าใจของผู้บริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล

ประกอบด้วยคำถามที่มีลักษณะเป็นสถานการณ์ให้ผู้ตอบแสดงการตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติของผู้บริหารที่เหมาะสมกับพัฒนาการเด็กวัยอนุบาล จำนวน 25 ข้อ มีคำตอบให้เลือก 3 ตัวเลือก ผู้ตอบเลือกเพียงข้อละ 1 คำตอบ ที่เป็นคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียว ถ้าตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน โดยมีคะแนนเต็ม 25 คะแนน

ชุดที่ 2 แบบวัดความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการเด็กวัยอนุบาล

ประกอบด้วยคำถามที่มีลักษณะเป็นสถานการณ์ให้ผู้ตอบแสดงการตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติของครูที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล จำนวน 32 ข้อ มีคำตอบให้เลือก 5 ตัวเลือก ผู้ตอบเลือกเพียงข้อละ 1 คำตอบ ที่เป็นคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียว ถ้าตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน โดยมีคะแนนเต็ม 32 คะแนน

ชุดที่ 3 แบบสอบถามการปฏิบัติของผู้บริหารที่เหมาะสมกับพัฒนาการเด็กวัยอนุบาล ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ คำถามมีลักษณะให้เลือกตอบและปลายเปิด และคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการ โดยเลือกตอบข้อที่ตรงกับการปฏิบัติของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 56 ข้อ

ชุดที่ 4 แบบสอบถามการปฏิบัติของครูที่เหมาะสมกับพัฒนาการเด็กวัยอนุบาล ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ คำถามมีลักษณะให้เลือกตอบและปลายเปิด และคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการ โดยเลือกตอบข้อที่ตรงกับการปฏิบัติของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 44 ข้อ

ชุดที่ 5 แบบสัมภาษณ์ความเข้าใจของผู้บริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการเด็กวัยอนุบาล

เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interview) ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 7 ข้อ และคำถามความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการเด็กวัยอนุบาล จำนวน 17 ข้อ

ตารางที่ 4 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการเด็กวัยอนุบาล

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อยและแนวคิด
1. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	<p>1.1 การส่งเสริมบรรยากาศที่ดีสำหรับการเรียนรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> ● สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก ● ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ระหว่างเด็กกับเด็ก และเด็กกับผู้ใหญ่ ● เปิดโอกาสให้มีการพูดคุยกันในช่วงเวลาที่เหมาะสม ● ตามคำตามเด็กและตอบสนองต่อคำตามของเด็ก ● ให้เด็กทำในสิ่งที่ท้าทายความสามารถและมีโอกาสประสบความสำเร็จ <p>1.2 การส่งเสริมกลุ่มและการตอบสนองของความต้องการรายบุคคล</p> <ul style="list-style-type: none"> ● นำข้อมูลเกี่ยวกับเด็กแต่ละคนและกลุ่มมาเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนรู้ ● จัดกิจกรรมที่เด็กสามารถสร้างสรรคได้และให้โอกาสเด็กได้เลือกทำ ● สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของกลุ่มและให้เด็กมีส่วนร่วมในประสบการณ์ที่มีความหมายเป็นรายบุคคล ● จัดกลุ่มย่อยให้เด็กทำกิจกรรมและเปิดโอกาสให้เด็กจัดกลุ่มกันเอง ● นำวัฒนธรรมและภาษาของเด็กที่บ้านมาใช้ในการจัดกิจกรรม ● ให้เด็กพิเศษมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้และเป็นส่วนหนึ่งของชั้นเรียน <p>1.3 สิ่งแวดล้อมและตารางเวลา</p> <ul style="list-style-type: none"> ● จัดสื่ออุปกรณ์ให้เด็กได้เลือกใช้ในการเล่นและการทำกิจกรรมด้วยความสะดวกและเหมาะสมกับเด็กรวมถึงบริบททางสังคมและวัฒนธรรม ● สังเกต ดูแลความปลอดภัยและแนะนำเด็กในการใช้อุปกรณ์และสื่อต่าง ๆ ● จัดตารางเวลาให้มีช่วงสลับกันระหว่างการทำ <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมที่ใช้พลัง / กิจกรรมสงบ - กิจกรรมกลุ่มใหญ่ / กลุ่มย่อย / เดี่ยว - กิจกรรมที่ครูริเริ่ม / เด็กริเริ่ม - กิจกรรมในห้องเรียน / นอกห้องเรียน ● ยืดหยุ่นเวลาในการทำกิจกรรม
2. การสอนที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้	<p>2.1 ประสบการณ์การเรียนรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> ● วางแผนให้เด็กเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติอย่างมีส่วนร่วมกับบุคคล สื่อ และสภาพแวดล้อม ● จัดโอกาสให้เด็กวางแผนและเลือกทำกิจกรรมที่สนใจและเหมาะสมกับความสามารถของเด็ก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ประเด็นหลัก

ประเด็นย่อยและแนวคิด

2.2 ภาษาและการติดต่อสื่อสาร

- ใช้การพูดที่ชัดเจนและฟังเด็กอย่างตั้งใจ
- เข้าไปพูดคุย ชักถามด้วยคำถามปลายเปิดและตอบคำถามกับเด็กเป็นรายบุคคล และกลุ่มย่อย
- ส่งเสริมการริเริ่มในการพูดของเด็ก ให้เด็กได้อธิบายผลงานของตนเองและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
- ส่งเสริมให้มีการฟังอย่างตั้งใจ ได้ตอบ และแสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกันของเด็ก

2.3 กตัญญูการสอน

- กระตุ้นและสนับสนุนเด็กให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้
- มีส่วนร่วมกับเด็กในการทำกิจกรรมโดยการชักถาม ให้ข้อเสนอแนะ และช่วยเหลือ
- เพิ่มความซับซ้อนในกิจกรรมและสื่อเมื่อเด็กทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้
- ให้เด็กวางแผน คิด สะท้อนความคิดและเปิดโอกาสให้เด็กทบทวนหรือทำซ้ำในประสบการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง
- ช่วยเหลือให้เด็กแก้ปัญหาเมื่อเกิดความขัดแย้ง ส่งเสริมการเจรจา และการตกลงร่วมกันและทักษะทางสังคมอื่น ๆ

2.4 การรู้งใจและการแนะแนว

- รู้งใจให้เด็กทำงานด้วยกิจกรรมที่ชอบและสนใจ
- ให้กำลังใจเมื่อเด็กทำพลาดและยอมรับการทำงานของเด็ก
- เป็นแบบอย่างที่ดีในพฤติกรรมทางสังคม
- ให้คำแนะนำและข้อจำกัดที่ชัดเจนในสิ่งที่ไม่เหมาะสม

3. การสร้าง

หลักสูตร ที่เหมาะสม

3.1 หลักสูตรบูรณาการ

- จัดประสบการณ์โดยให้ความสำคัญกับพัฒนาการทุกด้านเท่าเทียมกัน
- จัดประสบการณ์โดยบูรณาการเนื้อหาวิชาต่าง ๆ

3.2 เนื้อหาหลักสูตรและแนวคิด

- เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษาทั้งฟัง พูด อ่านและเขียน
- ให้นักถ่ายถอดความคิดโดยการพูด การวาดและการเขียนอย่างเสรี
- ให้นักอ่านคำคุ้นเคยและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่มีความหมายต่อเด็ก
- จัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่หลากหลายให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม
- ให้นักได้มีการแสดงออกทางศิลปะและดนตรีในรูปแบบที่หลากหลายอย่างอิสระในช่วงเวลาที่เหมาะสม

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อยและแนวคิด
	<p>3.3 ความต่อเนื่องของพัฒนาการและการเรียนรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ให้เด็กเรียนรู้ด้วยการสำรวจ สังเกต ทดลอง สืบสอบและลงมือปฏิบัติในหลายสาขาวิชาด้วยวิธีการอย่างเป็นรูปธรรมให้เด็กได้เข้าใจและมีส่วนร่วมได้ <p>3.4 ความสอดคล้องและประสิทธิผลของหลักสูตร</p> <ul style="list-style-type: none"> ● จัดประสบการณ์อย่างเหมาะสมตามความต้องการทางพัฒนาการ สามารถ ความชอบ และสนใจของเด็ก ● นำวัฒนธรรม (ศาสนา,ขนบธรรมเนียมประเพณี, อาหารท้องถิ่น) และภาษาของเด็กมาเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนรู้ ● จัดกิจกรรมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลางแจ้งและในห้องเรียนที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ ● จัดกิจกรรมหลากหลายให้เด็กพัฒนากล้ามเนื้อย่อยผ่านการเล่นและกิจกรรมประจำวัน ● ให้เด็กช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันต่าง ๆ และอดทนต่อการกระทำที่ไม่สำเร็จหรือทำพลาดของเด็ก
<p>4. การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก</p>	<p>4.1 วิธีการประเมิน</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ใช้วิธีการสังเกต สัมภาษณ์ บันทึกข้อมูลจากสถานการณ์จริง และวิธีการอื่น ๆ ● เก็บข้อมูลและประเมินโดยการใช้แฟ้มสะสมงาน <p>4.2 การรายงานผลการประเมิน</p> <ul style="list-style-type: none"> ● รายงานความก้าวหน้าและพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก ● พูดคุยกับผู้ปกครองเกี่ยวกับผลการประเมิน <p>4.3 การนำผลการประเมินมาใช้</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ใช้ผลการประเมินในการวางแผนการเรียนรู้ให้แก่เด็ก ● ใช้ผลการประเมินเด็กมาประเมินคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียน ● การใช้ผลประเมินในการตัดสินใจที่มีผลกระทบต่อเด็ก เช่น การจัดเข้าชั้นเรียนหรือการให้เด็กอยู่ในโปรแกรมการศึกษาพิเศษอยู่บนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่หลากหลายและมีการตัดสินใจร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง (ครู ผู้ปกครอง นักการศึกษาพิเศษ ฯลฯ) ● รับผิดชอบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนโดยไม่ใช้วิธีการประเมินที่ไม่เหมาะสมในการคัดเลือกเด็กเข้าเรียน เช่น การทดสอบ
<p>5. การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง</p>	<p>5.1 การติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครอง</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ให้การต้อนรับ พูดคุยแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับเด็ก ● ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กและการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเด็ก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อยและแนวคิด
6.2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับครูในการวางแผนการตัดสินใจและการดำเนินการเกี่ยวกับการให้การศึกษาและการดูแลเด็กที่เหมาะสม
5.3 การสร้างความรู้และความเข้าใจกับผู้ปกครอง	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ● จัดกิจกรรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง
6. นโยบายของสถานศึกษา	<p data-bbox="413 504 762 548">6.1 การสรรหาและพัฒนาบุคลากร</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ครูจบการศึกษาทางการศึกษาปฐมวัย หรือพัฒนาการเด็ก หรือ มีประสบการณ์ในการทำงานกับเด็กวัยอนุบาล ● ครูได้รับโอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถ <p data-bbox="413 729 627 773">6.2 การประสานงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ครูทำงานประสานกับผู้ร่วมงานและผู้ปกครอง ● โรงเรียนประสานงานกับชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก <p data-bbox="413 891 824 934">6.3 การควบคุมคุณภาพของสถานศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> ● จำนวนผู้ใหญ่ต่อเด็กเหมาะสม คือไม่เกิน 2:25 ● ผู้บริหารมีคุณสมบัติที่เหมาะสมทั้งด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาและการศึกษาปฐมวัย /พัฒนาการเด็ก ● มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา ● มีเงินเดือนและสวัสดิการเหมาะสม ● มีงบประมาณเพียงพอ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยแบ่งเป็น 4 ส่วนตามลักษณะของเครื่องมือ โดยดำเนินการสร้างเครื่องมือแต่ละส่วนดังนี้

ก. การสร้างแบบวัดความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบวัดความเข้าใจของผู้บริหารและครู ตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการ และการสร้างแบบวัดความเข้าใจ
2. กำหนดลักษณะของคำถามที่มีลักษณะเป็นสถานการณ์ให้ผู้ตอบแสดงการตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล โดยเป็นแบบเลือกตอบ สำหรับผู้บริหาร 3 ตัวเลือก และสำหรับครู 5 ตัวเลือก โดยให้ผู้ตอบเลือกคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงคำตอบเดียว ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน และกำหนดกรอบความคิดของแบบวัดความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล
3. สร้างคำถามและคำตอบจากกรอบความคิดของการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล สำหรับผู้บริหารจำนวน 25 ข้อ และครูจำนวน 32 ข้อ แล้วนำไปทดลองใช้กับนิสิตที่ศึกษาในสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรีและบริหารการศึกษา จำนวน 20 ฉบับ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจภาษา ความถูกต้องของภาษาที่ใช้ ลำดับข้อ เวลา ค่าระดับความยากและค่าอำนาจจำแนก
4. นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้มาปรับปรุงแบบวัดความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการ โดยปรับปรุงคำถามและตัวเลือกให้มีความเหมาะสมในด้านภาษาที่ใช้ และมีกรอบความคิดและข้อคำถามที่สะท้อนกรอบความคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาลมีดังนี้

ตารางที่ 5 กรอบความคิดจำแนกประเด็นและข้อคำถามจากแบบวัดความเข้าใจของผู้บริหาร
และครูเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	ผู้บริหาร		ครู	
		ข้อที่	จำนวนข้อ	ข้อที่	จำนวนข้อ
1. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	1.1 การส่งเสริมบรรยากาศที่ดีสำหรับการเรียนรู้	12	6 ข้อ	1,2,3,4	13 ข้อ
	1.2 การส่งเสริมกลุ่มและการตอบสนองความต้องการรายบุคคล	13,15,16		5,6,7,8,9,10	
	1.3 สิ่งแวดล้อมและตารางเวลา	11,14		11,12,13	
2. การสอนที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้	2.1 ประสบการณ์การเรียนรู้	16	6 ข้อ	12,14,15	8 ข้อ
	2.2 ภาษาและการสื่อสาร	5,6,15		16	
	2.3 กลยุทธ์การสอน	19		17,18	
	2.4 การตั้งใจและการแนะนำ	17		19,20	
3. การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม	3.1 รูปแบบหลักสูตร	3,4,8	10 ข้อ	21	9 ข้อ
	3.2 เนื้อหาหลักสูตรและแนวคิด	8,9,18,22		22,23,24,25,26,27	
	3.3 ความต่อเนื่องของพัฒนาการและการเรียนรู้	20		22,23	
	3.4 ความสอดคล้องและประสิทธิผลของหลักสูตร	16,19		8,9	
4. การประเมินการเรียนรู้และพัฒนาการเด็ก	4.1 วิธีการประเมิน	21	4 ข้อ	28	3 ข้อ
	4.2 การรายงานผลการประเมิน	24		29	
	4.3 การนำผลการประเมินไปใช้	23,25		30	
5. การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง	5.1 การติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครอง	7	4 ข้อ	31	2 ข้อ
	5.2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	8,20		32	
	5.3 การสร้างความรู้และความเข้าใจกับผู้ปกครอง	7		31	
6. นโยบายของสถานศึกษา	6.1 การสรรหาและการพัฒนาบุคลากร	2,10	4 ข้อ		
	6.2 การประสานงานภายในองค์กรและหน่วยงานอื่นๆ	8			
	6.3 การควบคุมคุณภาพของสถานศึกษา	1			
	รวม		25 ข้อ		32 ข้อ

5. นำแบบวัดความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาลที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงและความครอบคลุมตามเนื้อหา และปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งใช้เวลาในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงมิถุนายน พ.ศ. 2542

6. นำแบบวัดความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาลที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครูของโรงเรียนทุ่งมหาเมฆ โรงเรียนวรณ

สว่างจิต โรงเรียนสาธิตเพชรบุรีพิทยาลงกรณ์ และบ้านเด็กจุฬา ฯ และ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนอนุบาลที่มาศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ที่คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นของผู้บริหาร 30 ฉบับ และของครู 30 ฉบับ ซึ่งใช้เวลาในช่วงเดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2542 โดยมีการตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดความเข้าใจดังนี้

ค่าระดับความยาก คำถามของผู้บริหารทุกข้อมีค่าระดับความยากตั้งแต่ 0.35 – 0.60 และคำถามของครูตั้งแต่ 0.40 – 0.85 โดยคำถามทุกข้อมีความยากเข้าเกณฑ์และนำมาใช้ได้

ค่าอำนาจจำแนก คำถามของผู้บริหารมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 – 0.60 และคำถามของครูตั้งแต่ 0.2 – 0.65 โดยคำถามทุกข้อมีอำนาจจำแนกได้ คือ สูงกว่าร้อยละ 0.20 และมีข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกได้อย่างสมบูรณ์ คือ สูงกว่า 0.40 โดยที่ข้อคำถามของผู้บริหารที่มีค่าอำนาจจำแนกได้อย่างสมบูรณ์มีจำนวน 11 ข้อ จาก 25 ข้อ และข้อคำถามของครูที่มีค่าอำนาจจำแนกได้อย่างสมบูรณ์มีจำนวน 18 ข้อ จาก 32 ข้อ

ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบวัดความเข้าใจทั้งฉบับซึ่งคำนวณโดยใช้สูตรของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson - KR 20) ของผู้บริหารเท่ากับ 0.69 และของครูเท่ากับ 0.75

7. จัดพิมพ์แบบวัดความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล โดยพิมพ์เป็นตอนที่ 2 ของแบบสอบถามการปฏิบัติของผู้บริหารและครูที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล

ข. การสร้างแบบสอบถามการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามการปฏิบัติของผู้บริหารและครูที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล ตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการ และการสร้างแบบสอบถาม
2. กำหนดกรอบความคิด และ รูปแบบข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบที่ตรงกับการปฏิบัติของผู้บริหารและครูที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล สำหรับผู้บริหารจำนวน 54 ข้อ และครูจำนวน 44 ข้อ ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 6 กรอบความคิดจำแนกประเด็นและข้อความแบบเลือกตอบที่ตรงกับกาปฏิบัติจาก
แบบสอบถามการปฏิบัติของผู้บริหารและครูที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัย
อนุบาล

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	ผู้บริหาร		ครู	
		ข้อที่	จำนวนข้อ	ข้อที่	จำนวนข้อ
1. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	1.1 การส่งเสริมบรรยากาศที่ดีสำหรับการเรียนรู้	1.1 - 1.3	10 ข้อ	1.1 - 1.3	10 ข้อ
	1.2 การส่งเสริมกลุ่มและการตอบสนองความต้องการรายบุคคล	1.4 - 1.6		1.4 - 1.6	
	1.3 สิ่งแวดล้อมและตารางเวลา	1.7 - 1.10		1.7 - 1.10	
2. การสอนที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้	2.1 ประสบการณ์การเรียนรู้	2.1 - 2.2	9 ข้อ	2.1 - 2.2	10 ข้อ
	2.2 ภาษาและการสื่อสาร	2.3 - 2.4		2.3 - 2.5	
	2.3 กลยุทธ์การสอน	2.5 - 2.7		2.6 - 2.8	
	2.4 การตั้งใจและการแนะนำ	2.8 - 2.9		2.9 - 2.10	
3. การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม	3.1 รูปแบบหลักสูตร	3.1 - 3.2	9 ข้อ	3.1 - 3.2	9 ข้อ
	3.2 เนื้อหาหลักสูตรและแนวคิด	3.6 - 3.9		3.6 - 3.9	
	3.3 ความต่อเนื่องของพัฒนาการและการเรียนรู้	3.3		3.3	
	3.4 ความสอดคล้องและประสิทธิผลของหลักสูตร	3.4 - 3.5		3.4 - 3.5	
4. การประเมินการเรียนรู้และพัฒนาการเด็ก	4.1 วิธีการประเมิน	4.1 - 4.2	7 ข้อ	4.1 - 4.2	7 ข้อ
	4.2 การรายงานผลการประเมิน	4.3 - 4.4		4.3 - 4.4	
	4.3 การนำผลการประเมินไปใช้	4.5 - 4.7		4.5 - 4.7	
5. การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง	5.1 การติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครอง	5.1 - 5.2	8 ข้อ	5.1 - 5.2	8 ข้อ
	5.4 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	5.3 - 5.5		5.3 - 5.5	
	5.6 การสร้างความรู้และความเข้าใจกับผู้ปกครอง	5.6 - 5.8		5.8 - 5.8	
6. นโยบายของสถานศึกษา	6.1 การสรรหาและการพัฒนาบุคลากร	6.1 - 6.2	11 ข้อ		
	6.2 การประสานงานภายในองค์กรและหน่วยงานอื่นๆ	6.3 - 6.5			
	6.3 การควบคุมคุณภาพของสถานศึกษา	6.6 - 6.11			
	รวม		54 ข้อ		44 ข้อ

3. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนิสิตที่ศึกษาในสาขาวิชาการศึกษารัฐบาลและบริหารการศึกษา จำนวน 20 ฉบับเพื่อพิจารณาความเหมาะสมในด้านความเข้าใจภาษา ความถูกต้องของภาษาที่ใช้ ความชัดเจน ลำดับข้อ

4. นำแบบสอบถามการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาลที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงและความครอบคลุมตามเนื้อหา และปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งใช้เวลาในช่วงเดือน พฤษภาคมถึงมิถุนายน พ.ศ. 2542

5. นำแบบสอบถามการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครูของโรงเรียนทุ่งมหาเมฆ โรงเรียนวรรณสว่างจิต โรงเรียนลาซาลเพชรบุรีพิทยาสภกรณ์ และบ้านเด็กจุฬาฯ เพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมกับการเก็บข้อมูล

6. ดำเนินการจัดพิมพ์แบบสอบถามแล้วจัดทำเป็นรูปเล่ม โดยใช้ปกสีต่างกัน เพื่อความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ใช้ปกสีฟ้าสำหรับผู้บริหาร และปกสีชมพูสำหรับครู

ค. การสร้างแบบสัมภาษณ์ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ความเข้าใจของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาลตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการและการสร้างแบบสัมภาษณ์

2. กำหนดลักษณะของการสัมภาษณ์ เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interview) และเป็นการสัมภาษณ์รายบุคคล โดยผู้ให้สัมภาษณ์เป็นผู้บริหาร จำนวน 9 คน และครูจำนวน 21 คน

3. สร้างแบบสัมภาษณ์โดยกำหนดกรอบแนวคิดและข้อคำถามในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความเข้าใจของผู้บริหารและครูที่เหมาะสมกับพัฒนาการของวัยอนุบาล สำหรับผู้บริหาร จำนวน 18 ข้อ และครูจำนวน 17 ข้อ ดังตารางที่ 8

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 กรอบความคิดจำแนกประเด็นและข้อคำถามจากแบบสัมภาษณ์ความเข้าใจของผู้บริหารและครูที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	ผู้บริหาร		ครู	
		ข้อที่	จำนวนข้อ	ข้อที่	จำนวนข้อ
1. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	1.1 การส่งเสริมบรรยากาศที่ดีสำหรับการเรียนรู้	7/8/	4 ข้อ	7/8/	4 ข้อ
	1.2 การส่งเสริมกลุ่มและการตอบสนองความต้องการรายบุคคล	9/10,		9/10,	
	1.3 สิ่งแวดล้อมและตารางเวลา				
2. การสอนที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้	2.1 ประสบการณ์การเรียนรู้	5/11/	3 ข้อ	5/11/	3 ข้อ
	2.2 ภาษาและการสื่อสาร	12.		12.	
	2.5 กลยุทธ์การสอน				
	2.6 การตั้งใจและการแนะนำ				
3. การสร้างหลักกฏที่เหมาะสม	3.1 รูปแบบหลักกฏ	1./2./	5 ข้อ	1./2./	5 ข้อ
	3.2 เนื้อหาหลักกฏและแนวคิด	3./4./		3./4./	
	3.3 ความต่อเนื่องของพัฒนาการและการเรียนรู้	6.		6.	
	3.4 ความสอดคล้องและประสิทธิผลของหลักกฏ				
4. การประเมินการเรียนรู้และพัฒนาการเด็ก	4.1 วิธีการประเมิน	13./	2 ข้อ	13./	2 ข้อ
	4.2 การรายงานผลการประเมิน	14.		14.	
	4.3 การนำผลการประเมินไปใช้				
5. การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง	5.1 การติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครอง	16.	1 ข้อ	15.	1 ข้อ
	5.2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง				
	5.3 การสร้างความรู้และความเข้าใจกับผู้ปกครอง				
6. นโยบายของสถานศึกษา	6.1 การสรรหาและการพัฒนาบุคลากร	13./16.	4 ข้อ	13./	3 ข้อ
	6.2 การประสานงานภายในองค์กรและหน่วยงานอื่นๆ	/17./		16./	
	6.3 การควบคุมคุณภาพของสถานศึกษา	18.		17.	
	รวม		18 ข้อ		17 ข้อ

3. นำแบบสัมภาษณ์ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล ไปทดลองใช้กับนิสิตที่ศึกษาในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยและบริหารการศึกษา จำนวน 10 ฉบับเพื่อพิจารณาความเหมาะสมในด้านความเข้าใจภาษา ความถูกต้องของภาษาที่ใช้ ความชัดเจน ลำดับข้อ เวลา

4. นำแบบสัมภาษณ์ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล ที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงและความครอบคลุมตามเนื้อหา และปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งใช้เวลาในช่วงเดือน พฤษภาคมถึงมิถุนายน พ.ศ. 2542

5. นำแบบสัมภาษณ์ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล ที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครูของโรงเรียนทุ่งมหาเมฆ โรงเรียนวรรณสว่างจิต โรงเรียนสาธิตเพชรบุรีพิทยาลงกรณ์ และบ้านเด็กจุฬาฯ เพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมกับการเก็บข้อมูล

6. จัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์

ง. การสร้างแบบสังเกตการปฏิบัติของครูที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาลและแบบสังเกตการจัดสภาพแวดล้อมและสื่อที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสังเกตการปฏิบัติของครูที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาลและแบบสังเกตการจัดสภาพแวดล้อมและสื่อที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาลตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการและการสร้างแบบสังเกต

2. กำหนดลักษณะของการบันทึกในแบบสังเกต โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับธรรมชาติของข้อมูล ดังนี้

2.1 แบบสังเกตการปฏิบัติของครูที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล กำหนดให้เป็นแบบบันทึกสั้น (Anecdotal record)

2.2 แบบสังเกตการจัดสภาพแวดล้อมและสื่อที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาลกำหนดให้เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

3. กำหนดกรอบความคิดในการสังเกตการปฏิบัติของครูที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล ดังตารางที่ 9

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 กรอบความคิดในการสังเกตการปฏิบัติของครูที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัย
อนุบาล

ประเด็น	ลักษณะการปฏิบัติของครูที่สะท้อนความเข้าใจในการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการ
1. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> ● สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก
1.1 การส่งเสริมบรรยากาศที่ดีสำหรับการเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> ● ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ระหว่างเด็กกับเด็ก และเด็กกับผู้ใหญ่ ● เปิดโอกาสให้มีการพูดคุยกันในช่วงเวลาที่เหมาะสม ● ถามคำถามเด็กและตอบสนองต่อคำถามของเด็ก ● ให้เด็กทำในสิ่งที่ท้าทายความสามารถและมีโอกาสประสบความสำเร็จ ● นำข้อมูลเกี่ยวกับเด็กแต่ละคนและกลุ่มมาเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนรู้
1.2 การส่งเสริมกลุ่มและตอบสนองความต้องการรายบุคคล	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดกิจกรรมปลายเปิดและให้โอกาสเด็กได้เลือกทำ ● สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของกลุ่มและให้เด็กมีส่วนร่วมในประสบการณ์ที่มีความหมายเป็นรายบุคคล ● จัดกลุ่มย่อยให้เด็กทำกิจกรรมและเปิดโอกาสให้เด็กจัดกลุ่มกันเอง ● นำวัฒนธรรมและภาษาของเด็กที่บ้านมาใช้ในการจัดกิจกรรม ● ให้เด็กพิเศษมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้และเป็นส่วนหนึ่งของชั้นเรียน
1.3 สิ่งแวดล้อมและตารางเวลา	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดสื่ออุปกรณ์ให้เด็กได้เลือกใช้ในการเล่นและการทำงานกิจกรรมด้วยความสะดวกและเหมาะสมกับเด็กรวมถึงบริบททางสังคมและวัฒนธรรม ● สังเกต ดูแลความปลอดภัยและแนะนำเด็กในการใช้ อุปกรณ์และสื่อต่าง ๆ ● จัดตารางเวลาให้มีช่วงสลับกันระหว่างการทำ <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมที่ใช้พลัง / กิจกรรมสงบ - กิจกรรมกลุ่มใหญ่ / กลุ่มย่อย / เดี่ยว - กิจกรรมที่ครูริเริ่ม / เด็กริเริ่ม - กิจกรรมในห้องเรียน / นอกห้องเรียน

ตารางที่:8 (ต่อ)

ประเด็น	ลักษณะการปฏิบัติของครูที่สะท้อนความเข้าใจในการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการ
<p>2. การสอนที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้</p> <p>2.1 ประสบการณ์การเรียนรู้</p> <p>2.2 ภาษาและการสื่อสาร</p> <p>2.3 กลยุทธ์การสอน</p> <p>2.4 การรู้งใจและการแนะแนว</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ยืนหยัดเวลาในการทำกิจกรรม ● วางแผนให้เด็กเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติอย่างมีส่วนร่วมกับบุคคล สื่อ และสภาพแวดล้อม ● จัดโอกาสให้เด็กวางแผนและเลือกทำกิจกรรมที่สนใจ และเหมาะสมกับความสามารถของเด็ก ● ใช้การพูดที่ชัดเจนและฟังเด็กอย่างตั้งใจ ● เข้าไปพูดคุย ชักถามด้วยคำถามปลายเปิดและตอบคำถามกับเด็กเป็นรายบุคคลและกลุ่ม ย่อย ● ส่งเสริมการริเริ่มในการพูดของเด็ก ให้เด็กได้อธิบายผลงานของตนเองและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ● ส่งเสริมให้มีการฟังอย่างตั้งใจ ได้ตอบ และแสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกันของเด็ก ● กระตุ้นและสนับสนุนเด็กให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ● มีส่วนร่วมกับเด็กในการทำกิจกรรมโดยการชักถาม ให้ข้อเสนอแนะและช่วยเหลือ ● เพิ่มความซับซ้อนในกิจกรรมและสื่อเมื่อเด็กทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ ● ให้เด็กวางแผน คิด สะท้อนความคิดและเปิดโอกาสให้เด็กทบทวนหรือทำซ้ำในประสบการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง ● ช่วยเหลือให้เด็กแก้ปัญหาเมื่อเกิดความขัดแย้ง ส่งเสริมการเจรจาและการตกลงร่วมกัน และทักษะทางสังคมอื่น ๆ ● รู้งใจให้เด็กทำงานด้วยกิจกรรมที่ชอบและสนใจ ● ให้กำลังใจเมื่อเด็กทำพลาดและยอมรับการทำงานของเด็ก ● เป็นแบบอย่างที่ดีในพฤติกรรมทางสังคม ● ให้คำแนะนำและข้อจำกัดที่ชัดเจนในสิ่งที่ไม่เหมาะสม
<p>3. การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม</p> <p>3.1 การบูรณาการหลักสูตร</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดประสบการณ์โดยให้ความสำคัญกับพัฒนาการทุก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ประเด็น	ลักษณะการปฏิบัติของครูที่สะท้อนความเข้าใจในการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการ
3.2 ความต่อเนื่องของพัฒนาการและการเรียนรู้	<p>ด้านเท่าเทียมกัน</p> <ul style="list-style-type: none"> ● จัดประสบการณ์โดยบูรณาการเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ● ให้เด็กเรียนรู้ด้วยการสำรวจ สังเกต ทดลอง สืบค้นและลงมือปฏิบัติในหลายสาขาวิชาด้วยวิธีการอย่างเป็นรูปธรรมให้เด็กได้เข้าใจและมีส่วนร่วมได้
3.3 ความสอดคล้องและประสิทธิผลของหลักสูตร	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดประสบการณ์อย่างเหมาะสมตามความต้องการทางพัฒนาการ สามารถ ความชอบและสนใจของเด็ก ● นำวัฒนธรรม (ศาสนา, ขนบธรรมเนียมประเพณี, อาหารท้องถิ่น) และภาษาของเด็กมาเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนรู้ ● เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษาทั้งฟัง พูด อ่านและเขียน
3.4 ขอบข่ายหลักสูตรและแนวคิด	<ul style="list-style-type: none"> ● ให้เด็กถ่ายทอดความคิดโดยการพูด การวาดและการเขียนอย่างเสรี ● ให้เด็กอ่านคำคุ้นเคยและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่มีความหมายต่อเด็ก ● จัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่หลากหลายให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และแก้ปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม ● ให้เด็กได้มีการแสดงออกทางศิลปะและดนตรีในรูปแบบที่หลากหลายอย่างอิสระในช่วงเวลาที่เหมาะสม ● จัดกิจกรรมและมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลางแจ้งและในห้องเรียนที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ ● จัดกิจกรรมหลากหลายให้เด็กพัฒนากล้ามเนื้อย่อยผ่านการเล่นและกิจวัตรประจำวัน ● ให้เด็กช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวันต่าง ๆ และอดทนต่อการกระทำที่ไม่สำเร็จหรือทำพลาดของเด็ก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ประเด็น	ลักษณะการปฏิบัติของครูที่สะท้อนความเข้าใจในการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการ
4. การประเมินการเรียนรู้และพัฒนาการเด็ก	<ul style="list-style-type: none"> ● ใช้วิธีการสังเกต สัมภาษณ์ บันทึกข้อมูลจากสถานการณ์จริง และวิธีการอื่น ๆ ● เก็บข้อมูลและประเมินโดยการให้สัมภาระงาน ● ใช้ผลการประเมินในการวางแผนการเรียนรู้ให้แก่เด็ก
5. ความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง	<ul style="list-style-type: none"> ● ให้การต้อนรับ พูดคุยแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับเด็ก ● ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กและการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเด็ก
4.1 วิธีการประเมิน	
4.2 การนำผลการประเมินไปใช้	
5.1 การติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครอง	
5.2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	

4. ดำเนินการสร้างแบบสังเกตตามกรอบความคิดที่กำหนดไว้

5. นำแบบสังเกตการปฏิบัติของครูที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล และแบบสังเกตการจัดสภาพแวดล้อมและสื่อที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาลไปทดลองใช้ที่บ้านเด็กจุฬาฯ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมในการใช้จริง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแบบสังเกต

6. นำแบบสังเกตทั้ง 2 ฉบับที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงและความครอบคลุมตามเนื้อหา และปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งใช้เวลาในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงมิถุนายน พ.ศ. 2542

7. นำแบบสังเกตที่ปรับปรุงแล้วตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ไปทดลองใช้กับโรงเรียนวรรณสว่างจิต และ โรงเรียนสาธิตเพชรบุรีพิทยาลงกรณ์ เพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมกับการเก็บข้อมูล

8. จัดทำแบบสังเกตฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ก. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบวัดความเข้าใจของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการ และแบบสอบถามการปฏิบัติของผู้บริหารและครูที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล

1. ผู้วิจัยส่งชุดแบบสอบถามและแบบวัดความเข้าใจโดยพิมพ์แบบวัดความเข้าใจเป็นตอนที่ 2 ของแบบสอบถาม สำหรับผู้บริหารจำนวน 108 ฉบับและครูจำนวน 280 ฉบับพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงต้นสังกัดของโรงเรียนและโรงเรียนที่มีผู้บริหารและครูเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการในการเกี่ยวกับการจัดส่งและการรวบรวมคืนดังนี้

1.1 ส่งชุดแบบสอบถามและแบบวัดความเข้าใจในช่วงสัปดาห์ที่ 2 ของเดือนกันยายน พ.ศ. 2542 ไปยังโรงเรียนในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ ขอนแก่น สงขลาทางไปรษณีย์โดยติดแสตมป์ที่ชุดแบบสอบถามและแบบวัดความเข้าใจเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างส่งกลับคืนทางไปรษณีย์ด้วยความสะดวกรวดเร็ว

1.2 โทรศัพท์ไปสอบถามทางโรงเรียนที่ยังไม่ส่งข้อมูลกลับในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เพื่อความมั่นใจในการได้รับแบบสอบถามและขอความร่วมมือในการส่งกลับสำหรับการดำเนินการวิจัยในขั้นตอนต่อไป และส่งไปรษณียบัตรไปยังโรงเรียนที่ยังไม่ส่งข้อมูลกลับในต่างจังหวัด เพื่อขอความร่วมมือในการส่งข้อมูลกลับ โดยดำเนินการในขั้นตอนนี้ในช่วงปลายสัปดาห์ที่ 2 ของการส่งชุดแบบสอบถามและแบบวัดความเข้าใจทางไปรษณีย์ในขั้นตอนที่ 1.1

1.3 ติดต่อทางโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครที่ยังไม่ส่งข้อมูลกลับทางโทรศัพท์เพื่อขออนัดหมายในการไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองเพื่อความรวดเร็ว สำหรับในจังหวัดเชียงใหม่ ขอนแก่น สงขลาได้จัดส่งชุดแบบสอบถามและแบบวัดความเข้าใจทางไปรษณีย์อีกครั้งหนึ่งเพื่อความสะดวกในการส่งข้อมูลกลับหากเกิดการสูญหายของการจัดส่งในครั้งแรก และขอความร่วมมือในการส่งกลับอย่างรวดเร็วอีกครั้ง โดยดำเนินการในขั้นตอนนี้ในช่วงปลายสัปดาห์ที่ 3 ของการส่งชุดแบบสอบถามและแบบวัดความเข้าใจทางไปรษณีย์ในขั้นตอนที่ 1.1

2. ผู้วิจัยได้ดำเนินการในขั้นตอนดังข้อ 1 ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 6 สัปดาห์โดยได้รับข้อมูลคืนและมีความครบถ้วนสมบูรณ์จากกลุ่มตัวอย่างดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 9 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารและครูที่ตอบแบบวัดความเข้าใจของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการ และแบบสอบถามการปฏิบัติของผู้บริหารและครูที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล

ผู้ให้ข้อมูล	จำนวนที่จัดส่ง	จำนวนที่รับคืน	
		จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	108	100	92.59
ครู	250	232	92.80

ข. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตจากผู้บริหารและครูจำนวน 9 โรงเรียน เป็นผู้บริหารจำนวน 9 คน ครูจำนวน 21 คน ตามที่ได้คัดเลือกไว้แล้วโดยให้เกณฑ์การพิจารณาจากคะแนนในการทำแบบวัดความเข้าใจ ซึ่งผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด 6 สัปดาห์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ระยะที่ 1 การเตรียมตัวผู้วิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการ และศึกษาวิธีการในการสัมภาษณ์และสังเกต ผู้วิจัยได้ทำงานเป็นครูในระดับชั้นอนุบาลที่บ้านเด็กจุกา ฯ ในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2542 ในการทำงานผู้วิจัยได้คำนึงถึงหลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการ สังเกตการทำงานของเพื่อนร่วมงาน รวมถึงการสะท้อนความคิด การวิเคราะห์การทำงานและการตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่สามารถปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมกับพัฒนาการและไม่เหมาะสมกับพัฒนาการ และผู้วิจัยได้ทดลองปฏิบัติจริงในการสัมภาษณ์ การสังเกตและการวิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นที่โรงเรียนวรรณสว่างจิตและโรงเรียนลาซาลเพชบุรีพิทยาลงกรณ์ ในช่วงสัปดาห์ที่ 1 ของเดือนสิงหาคม เพื่อให้เกิดความชำนาญในการเก็บข้อมูลและสามารถเก็บข้อมูลได้อย่างตรงประเด็นและแม่นยำมากยิ่งขึ้น

ระยะที่ 2 การเก็บข้อมูลอย่างเป็นทางการ

ผู้วิจัยติดต่อกับโรงเรียนที่ผู้บริหารและครูได้รับการคัดเลือกจำนวน 9 โรงเรียน เพื่อขออนุญาตเข้าไปรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. กำหนดระยะเวลาในการเดินทางและเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดเวลาในการเก็บข้อมูลในการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู และการสังเกตการปฏิบัติของครูและการจัดสภาพแวดล้อมและสื่อที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาลโรงเรียนละ 2 วัน และ 3 วัน ตามจำนวนครูที่ได้รับการคัดเลือกในการสัมภาษณ์และสังเกต โดยมีการสัมภาษณ์ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง คือ ช่วงเวลาเช้าก่อนเด็กมาโรงเรียน ในช่วงบ่ายในขณะที่เด็กนอนกลางวันและช่วงเย็นหลังจากที่เด็กกลับบ้านแล้วเพื่อให้เกิดความสะดวกแก่ผู้ให้การสัมภาษณ์เนื่องจากผู้วิจัยต้องเดินทางไปเก็บข้อมูลในต่างจังหวัดทำให้ต้องกำหนดช่วงเวลาในการสัมภาษณ์ให้ยืดหยุ่นได้ภายในช่วงเวลาที่กำหนด และมีการสังเกตการปฏิบัติของครูในช่วงเวลาของการปฏิบัติงาน คือ เวลา 7.00 - 16.00 น. ตั้งแต่เด็กมาโรงเรียนจนกระทั่งเด็กกลับบ้าน สำหรับการสังเกตการจัดสภาพแวดล้อมและสื่อเก็บได้ทุกช่วงเวลาที่เหมาะสม

2. ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลในการสัมภาษณ์และการสังเกตจากโรงเรียนต่าง ๆ ดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 10 ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการสังเกต

จังหวัด	โรงเรียน	ระยะเวลา
1. เชียงใหม่	โรงเรียนที่ 1	วันที่ 29 – 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542
	โรงเรียนที่ 2	วันที่ 1 – 3 ธันวาคม พ.ศ. 2542
2. ขอนแก่น	โรงเรียนที่ 3	วันที่ 6 – 7 ธันวาคม พ.ศ. 2542
	โรงเรียนที่ 4	วันที่ 8 – 9 ธันวาคม พ.ศ. 2542
3. ลงขลา	โรงเรียนที่ 5	วันที่ 13 – 14 ธันวาคม พ.ศ. 2542
	โรงเรียนที่ 6	วันที่ 15 – 17 ธันวาคม พ.ศ. 2542
4. กรุงเทพมหานคร	โรงเรียนที่ 7	วันที่ 20 – 22 ธันวาคม พ.ศ. 2542
	โรงเรียนที่ 8	วันที่ 10 – 11 มกราคม พ.ศ. 2543
	โรงเรียนที่ 9	วันที่ 12 – 13 มกราคม พ.ศ. 2543

3. การเก็บข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต

3.1 แบบสัมภาษณ์ความเข้าใจของผู้บริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับ

พัฒนาการ

ผู้วิจัยศึกษาคู่มือการใช้แบบสัมภาษณ์ และสัมภาษณ์ผู้บริหารเป็นรายบุคคล โดยดำเนินการสัมภาษณ์ตามแนวคำถามในแบบสัมภาษณ์ โดยใช้การจดบันทึกในขณะที่ยังสัมภาษณ์

3.2 แบบสัมภาษณ์ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการ

ผู้วิจัยศึกษาคู่มือการใช้แบบสัมภาษณ์ และสัมภาษณ์ครูเป็นรายบุคคล โดยดำเนินการสัมภาษณ์ตามแนวคำถามในแบบสัมภาษณ์ โดยใช้การจดบันทึกในขณะที่ยังสัมภาษณ์

3.3 แบบสังเกตการปฏิบัติของครูที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล

ผู้วิจัยศึกษาคู่มือการใช้แบบสังเกต แล้วทำการสังเกตและจดบันทึกการปฏิบัติของครูที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล และไม่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล ตามกรอบความคิดในการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้เข้าไปสังเกตการปฏิบัติของครูประจำชั้นอนุบาลท่านละ 1 วัน โดยสังเกตแบบไม่เข้าร่วมในเหตุการณ์หรือกิจกรรม (Non – participant observation) การปฏิบัติของครูที่แสดงให้เห็นและและการปฏิบัติของครูที่มีปฏิสัมพันธ์กับเด็ก ช่วงเวลาที่สังเกตคือช่วงเวลาตั้งแต่เด็กมา

โรงเรียนจนกระทั่งเด็กกลับบ้านทุกกิจกรรม โดยใช้การจดบันทึกและมีการถ่ายภาพกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.4 แบบสังเกตการจัดสภาพแวดล้อมและสื่อที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล

ผู้วิจัยศึกษาคู่มือการใช้แบบสังเกต แล้วจึงทำการสังเกตและจดบันทึกการจัดสภาพแวดล้อมและสื่อทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน โดยถ่ายภาพประกอบด้วย

4. การเก็บข้อมูลอย่างไม่เป็นทางการ

ระหว่างที่ผู้วิจัยอยู่ที่โรงเรียนเพื่อเก็บข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างไม่เป็นทางการด้วยการสนทนากับผู้บริหารและครูอย่างไม่เป็นทางการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้แก่เด็กและได้จดบันทึกไว้ นอกจากนี้ได้ศึกษาเอกสารต่าง ๆ ของทางโรงเรียน เช่น เอกสารแนะนำโรงเรียน เอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการของทางโรงเรียน แผนการสอนและบันทึกการสอนของครู แบบประเมินพัฒนาการ พัฒนาระบบงานของเด็ก ฯลฯ

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบวัดความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบวัดความเข้าใจใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistic Package for Social Science) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) ตรวจให้คะแนน โดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดให้ 0 คะแนน โดยมีคะแนนเต็มของผู้บริหาร เท่ากับ 25 ของครูเท่ากับ 32 แล้วนับคะแนนรวมของข้อที่ถูกต้อง

2) หาพิสัย (Range) และฐานนิยม (Mode) ของคะแนนจากแบบวัดความเข้าใจของผู้บริหาร 100 คน และครู 232 คน

3) คำนวณหาค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนจากแบบวัดความเข้าใจของผู้บริหาร 100 คน และของครู 232 คน จากนั้นนำค่ามัธยิมเลขคณิตมาใช้ในการแปลความหมาย โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความหมายดังนี้

คะแนนความเข้าใจของผู้บริหาร

คะแนนเฉลี่ย 21.00 - 25.00 หมายถึง ผู้ตอบแบบวัดความเข้าใจมีความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการในระดับสูง

คะแนนเฉลี่ย 18.00 - 20.99 หมายถึง ผู้ตอบแบบวัดความเข้าใจมีความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 00.00 – 17.99 หมายถึง ผู้ตอบแบบวัดความเข้าใจมีความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการในระดับต่ำ

คะแนนความเข้าใจของครู

คะแนนเฉลี่ย 25.00 – 32.00 หมายถึง ผู้ตอบแบบวัดความเข้าใจมีความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการในระดับสูง

คะแนนเฉลี่ย 19.00 – 24.99 หมายถึง ผู้ตอบแบบวัดความเข้าใจมีความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 00.00 – 18.99 หมายถึง ผู้ตอบแบบวัดความเข้าใจมีความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการในระดับต่ำ

4) นำเสนอค่าทางสถิติประกอบการแปลความหมาย

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามการปฏิบัติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistic Package for Social Science) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) แจกแจงความถี่ของข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของผู้บริหารและครู หาค่าร้อยละ

2) นำเสนอตามตัวแปรที่ศึกษาด้วยตารางประกอบการบรรยาย

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล และแบบสังเกตการปฏิบัติของครูและแบบสังเกตการจัดสภาพแวดล้อมและสื่อที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและการแจกแจงความถี่

1) จัดกลุ่มข้อมูล โดยการรวบรวมข้อมูลย่อยที่อยู่ในหมวดหมู่เดียวกันมาประมวลเป็นข้อสรุปรวมในเรื่องเดียวกัน ได้แก่ ข้อมูลความเข้าใจและการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาลของผู้บริหารและครู ในด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก การลงมือส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและนโยบายของสถานศึกษา

2) นำเสนอด้วยการแจกแจงความถี่และการบรรยายเป็นความเรียงตามตัวแปรที่ศึกษา

4. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม

- 1) วิเคราะห์และสรุปผลเชิงบรรยายเกี่ยวกับความเข้าใจและการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล
- 2) นำเสนอข้อมูลเชิงบรรยายเกี่ยวกับความเข้าใจและการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กวัยอนุบาล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย